

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 3540121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntavaalit toimitetaan ensi vuonna sunnuntaina 18.4.2021 ennakoäänestyksen ollessa 7.-13.4.2021.

Vaalilain 15 §:n mukaan kaupunginhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja laitoksissa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta (kotiäänestyksen hoitaa keskusvaalilautakunnan määräämät vaalitoimitsijat).

Koska Kauniainen on jaettu kolmeen äänestysalueeseen, tulee asettaa *kolme vaalilautakuntaa*. Sen sijaan Kauniaisissa on katsottu *yhden vaalitoimikunnan* riittävän. (Laitosäänestyspaikoiksi on esitetty Villa Bredan hoivayksikkö ja Kaunialan Sairaala Oy.)

Vaalilautakunnan pääasiallisena tehtävänä on vaalipäivän äänestyksen järjestäminen äänestysalueella ja äänestysalueella annettujen äänestyslippujen alustava ääntenlaskenta ja toimittaminen edelleen. Vaalilautakuntien toiminta alkaa viimeistään vaaliviikonlopun perjantai-iltana tai lauantaiamuna.

Vaalitoimikunnan tehtävä on järjestää ennakoäänestys laitoksissa. Vaalitoimikunnan työ alkaa viimeistään ennakoäänestyksen alkamispäivänä.

Kuhunkin *vaalilautakuntaan* kuuluu viisi jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä) sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Kauniaisissa on perinteisesti valittu vaalilautakuntiin 5 varajäsentä, jotka yleensä ovat kaikki myös osallistuneet työhön.

Vaalitoimikuntaan kuuluu kolme jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen) sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Kauniaisissa on perinteisesti valittu 3 varajäsentä.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy sen mukaan kuin kuntalaissa säädetään (71 ja 74 §). Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet sekä varajäsenet on valittava vaalikelpoisista kunnan asukkaista. Lisäksi heidän tulee olla äänioikeutettuja.

Vaalilain 15 §:n mukaan sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten, että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Viime kuntavaaleissa ehdokkaita olivat asettaneet seuraavat puolueet: PS, Vas., PP, SDP, Kesk., RKP, Kok., KD ja Vihr.

https://www.kauniainen.fi/kaupunki_ja_paatoksenteko/paatoksenteko/vaalit/ku ntavaalit_2017/ehdokkaat.

Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, ei muusta ryhmästä saisi valita kahta edustajaa. Harkittaessa edustavuutta vaalilautakunnissa ja -toimikunnassa tarkastellaan jäseniä ja varajäseniä erikseen.

Vaalilain mukaan ehdokas ei voi olla *vaalilautakunnan* jäsenenä tai varajäsenenä, eikä ehdokas tai hänen lähisukulaisensa voi olla *vaalitoimikunnan* jäsenenä tai varajäsenenä.

Jokaisessa vaalitoimielimessä on oltava kumpaakin kansalliskieltä puhuvia, jotta pystytään palvelemaan äänestäjiä heidän omalla kielellään.

Tasa-arvolain 4 § 2 momentin mukaan tulee kunnallisissa toimielimissä olla sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvolain vaatimusten osalta jäseniä ja varajäseniä on tarkasteltava erikseen.

Vaalien kitkattoman kulun kannalta vaalilautakuntiin ja -toimikuntaan on pyrittävä valitsemaan riittävän kokemuksen ja pätevyyden saavuttaneita henkilöitä. OM:n ohjeissa on painotettu, että toimielinten jäsenillä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä, tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Kaikilta viime kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneilta puolueilta tiedustellaan puolueen halukkuutta osallistua kaupungin vaalitoimielinten asettamiseen. Puolueiden on syytä henkilöehdotuksissaan huomioida käynnissä olevan covid-19 pandemian käytännön vaikutukset ja varmistaa, että ehdotetut henkilöt antavat suostumuksensa tehtävään ja ovat varmasti käytettävissä (tämä erityisesti ns. riskiryhmiin kuuluvien kohdalla). Vaalitoimielimille tullaan toimittamaan OM:n ja THL:n yhdessä antamien ohjeiden mukaiset suojarusteet, mutta valittavien henkilöiden on hyvä tiedostaa, että tulevat tekemään tiiviisti työtä yhdessä useamman tunnin ajan.

Normaalioloissa vaalitoimikunnan jäsenet ovat voineet toimia myös vaalilautakunnassa vaalipäivänä. Tällä kertaa on kuitenkin pandemiasta johtuen mahdollista, että vaalitoimikuntiin valitaan eri henkilöt kuin vaalilautakuntiin. Lisäksi otetaan pandemian vaikutukset huomioon siten, että suunnitelmissa on määrätä enemmän varajäseniä kuin aiemmin sekä mahdollisesti myös varajäseniä varalle.

Tarkoituksena on valmistella asia aikaisemmin jo hyväksi havaitun aikataulun mukaan siten, että valinnat voidaan tehdä KH:n kokouksessa 15.2.2021. Tiedossa on, että tämä asettaa kuten aiemminkin haasteita puolueille, koska ehdotukset vaalitoimielimiin tulee toimittaa viimeistään helmikuun alkupäivinä, vaikka ehdokasasettelun määräpäivä on vasta 9.3.2021.

KJ:

KH merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Viime kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneilta puolueilta pyydettiin ehdotuksia vaalitoimielimiin 31.1.2021 mennessä, osa ilmoituksista tultua kuitenkin määräajan jälkeen. Koska määräajassa esitetty henkilömäärä ei vastannut vaalilain vähimmäismääriä, ruvettiin vaalitoimiston toimesta välittömästi rekrytoimaan henkilöitä vaalitoimielimiin, lähinnä yleisen ennakoöänestyksen vaalitoimitsijoiksi hakeneista sekä kaupungin henkilökunnasta.

Puolueiden esittämät henkilöt ilmenevät **oheismateriaalina** olevasta liitteestä. Vaalilautakuntiin tuli puolueilta yhteensä 25 ehdotusta (16 naista/9 miestä) ja vaalitoimikuntaan 2 (1 nainen/1 mies).

Vaalilautakunnat

Sekä poliittista edustavuutta että tasa-arvolain vaatimuksia on huomioitava erikseen jäsenten ja varajäsenten kohdalla. Näin ollen lautakuntien paikat on huomioitava kuuden lohkon osalta erikseen (1. vaalilautakunnan jäsenet; 1. vaalilautakunnan varajäsenet; 2. vaalilautakunnan jäsenet jne.).

Puolueiden mahdollisimman tasapuolinen kohtelu varsinaisen jäsenyyden ja varajäsenyyden osalta on ehdotuksessa huomioitu. Todettakoon, että vaalilaissa ei ole tältä osin eroteltu puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia muista varsinaisista jäsenistä.

Puheenjohtajiksi ja varapuheenjohtajiksi on esitetty mahdollisimman paljon kokemusta omaavia henkilöitä, tässä kuitenkin täysin onnistumatta. Puolueille on pyritty jakamaan paikat mahdollisimman tasapuolisesti, kuitenkin kokemus, kielitaito ja sukupuolivaatimukset huomioiden. Erityisesti puheenjohtajiksi esitetään aiemmin lähivuosina vaaleissa mukana ko. asemassa olleita henkilöitä, huomioon ottaen, että covid-19 pandemian asettamat lisähaasteet käytännössä edellyttää erittäin hyvää ja ajantasaista kokemusta vaalilautakunnan tehtävistä, lain vaatimuksista ja siitä miltä osin on mahdollista joustaa ja miltä osin ei.

Koska miehiä ei ole ollut riittävästi käytettävissä, ei ole ollut mahdollista noudattaa tasa-arvolakia varajäsenten kohdalla, ja samasta syystä on esitetty vain minimimäärä miehiä varsinaisiksi jäseniksi.

Tavoitteena oli valita 7 varajäsentä kullekin alueelle, mihin tavoitteeseen ei vielä päästy.

Vaalitoimikunta

Vaalitoimikuntaan ei tullut määräajassa ainuttakaan ehdotusta puolueilta. Sen vuoksi ehdittiin jo rekrytoida henkilöitä ennen puolue-ehdotusten saapumista, mikä ilmenee toimikunnan kokoonpanosta. Puolueilta/ehdotetuilta on tarkistettu esityksen kelpaavan heille.

Vaalitoimielimiin tullaan mahdollisuuksien mukaan esittämään myöhemmin vielä täydennystä.

Liitteenä on keskusvaalilautakunnan sihteerin laatima ehdotus kuntavaalien 2021 vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kokoonpanoiksi.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää

- asettaa vaalilautakunnat äänestysalueille 1, 2 ja 3 ja yhden vaalitoimikunnan vuoden 2021 kuntavaaleja varten,

- valita vaalitoimielimiin jäseniä ja varajäseniä (varajäsenet sijaantulojärjestyksessä) liitteen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Ehdotus vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kokoonpanoiksi

Oheismateriaali:

Puolueiden ehdottamat henkilöt

Jakelu:

Valitut henkilöt

KH 12.04.2021 § 81

65/00.00.00.00/2021

Kaupunginhallitus asetti kokouksessaan 15.2.2021 vaalilautakunnat äänestysalueille 1, 2 ja 3 ja yhden vaalitoimikunnan vuoden 2021 kuntavaaleja varten sekä valitsi vaalitoimielimiin jäseniä ja varajäseniä (varajäsenet sijaantulojärjestyksessä).

Päätöksen jälkeen on säädetty laki vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä (256/2021), joka tuli voimaan 29.3.2021. Kuntavaalien uusi vaalipäivä on sunnuntai 13.6.2021 ja ennakoäänestys kotimaassa on 26.5.–8.6.2021.

Koska vaalilautakuntiin ja –toimikuntaan valitut jäsenet ja varajäsenet olivat antaneet suostumuksensa huhtikuussa pidettäviin kuntavaaleihin, on sähköpostitse tiedusteltu kaikilta valituilta henkilöiltä heidän mahdollisuutensa osallistua kesäkuun kuntavaalien toimielimiin. Vaalilautakuntiin valitut varajäsenet Laura Miettinen (PS sit., 1. äänestysalue), Irmeli Virkkula (SDP, 1. äänestysalue), Bo Söderlund (PS sit., 3. äänestysalue) ja Katri Kallio (sit., 3. äänestysalue) ovat ilmoittaneet, etteivät voi osallistua valittuun toimeen.

Edellä mainitun johdosta ja koska muutoinkin on katsottu tarpeelliseksi saada lisää jäseniä varalle, annettiin puolueille mahdollisuus esittää täydennyksiä vaalitoimielimiin. PS esitti yhden varajäsenen eronneen tilalle, mutta muita ehdotuksia ei puolueiden kautta tullut pyydettyyn määräaikaan mennessä.

Keskusvaalilautakunnan sihteerin tekemän rekrytoinnin perusteella on saatu varajäseniä eronneiden tilalle ja lisäksi joitakin lisää henkilöitä varajäseniksi sekä vaalilautakuntiin että vaalitoimikuntaan. Vaalilautakuntien kohdalla esitetään, että valitaan myös varajäseniä varalle, nimeämättä tässä vaiheessa heidät mihinkään tiettyyn vaalilautakuntaan. Näin saataisiin hyvissä ajoin etukäteen henkilöitä varaamaan vaaliviikonloppu siltä varalta, että heidän panostaan tarvitaan myöhemmin. Lähtökohtaisesti vietäisiin yksittäisen vaalilautakunnan täydentäminen kaupunginhallituksen päätettäväksi vielä ennen kuntavaaleja,

mutta siltä varalta, että jollekin valitulle jäsenelle tulee este niin myöhään, ettei tätä enää ehditä, esitetään, että keskusvaalilautakunnan sihteeri yhdessä täydennystä kaipaavan vaalilautakunnan puheenjohtajan kanssa oikeutetaan sijoittamaan varalistalla oleva kaupunginhallituksen nimeämä varajäsen kyseiseen vaalilautakuntaan. Tällaiset mahdolliset muutokset tuotaisiin myöhemmin kaupunginhallituksen vahvistettavaksi.

Vaalipäivän muuttumisen takia esitetään myös kaupunginhallituksen aiemmin tekemän päätöksen vahvistamista uudelleen jo tehtävään valittujen osalta. **Liitteeseen** on merkitty sinisellä muutokset aiempaan päätökseen sekä edellä mainittu varalista.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää

- vahvistaa kuntavaaleihin tehdyt vaalitoimielinten valinnat uudelleen ja valita vaalitoimielimiin uusia varajäseniä liitteen mukaisesti,
- valita liitteestä ilmenevät henkilöt varalle vaalilautakuntiin,
- oikeuttaa kiiretilanteessa keskusvaalilautakunnan sihteerin yhdessä täydennystä kaipaavan vaalilautakunnan puheenjohtajan kanssa sijoittamaan varalle valittu varajäsen kyseiseen vaalilautakuntaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Ehdotus vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kokoonpanoiksi

Jakelu:

Valitut henkilöt